แนวทางปฏิบัติงานและแผนการตรวจสอบ การนำขยะกลับมาใช้ใหม่
วิทยาลัยพหุวิทยาการและสหวิทยาการ ปี พ.ศ. 2569

1. บทนำ

วิทยาลัยพหุวิทยาการและสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ให้ความสำคัญกับการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในองค์กร โดยมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า การลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการสร้างความตระหนักให้บุคลากรและผู้ใช้พื้นที่มีส่วนร่วมในการดูแลสิ่งแวดล้อม
การดำเนินงานครอบคลุมทั้งการจัดการดูแลการบำบัดน้ำเสียและการจัดการขยะและการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ โดยเน้นการป้องกันปัญหาตั้งแต่ต้นทาง การคัดแยก การนำทรัพยากรกลับมาใช้ประโยชน์ การตรวจสอบระบบและการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

สำหรับการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ วิทยาลัยส่งเสริมให้บุคลากรและผู้ใช้พื้นที่ตระหนักว่าวัสดุบางประเภทสามารถนำกลับมาใช้ซ้ำ ใช้ประโยชน์ หรือแปรรูปเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิลได้ ภายใต้แนวคิด “เปลี่ยนขยะให้เป็นคุณค่า เพื่อองค์กร เพื่อโลกของเรา”

2. วัตถุประสงค์

- เพื่อส่งเสริมการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง
- เพื่อส่งเสริมการนำวัสดุที่สามารถใช้ประโยชน์ได้กลับมาใช้ซ้ำ
- เพื่อส่งเสริมการนำขยะเข้าสู่กระบวนการแปรรูปหรือรีไซเคิล
- เพื่อสร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการลดปริมาณขยะ
- เพื่อให้มีระบบตรวจสอบ บันทึก และติดตามผลการดำเนินงาน
- เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมของวิทยาลัยอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

3. แนวทางการดำเนินงาน

การนำขยะกลับมาใช้ใหม่ดำเนินการตามแนวคิด 5 ขั้นตอน ได้แก่
“แยกให้ถูก ⟶ คิดก่อนทิ้ง ⟶ นำกลับมาใช้ซ้ำ ⟶ แปรรูปเป็นของใหม่ ⟶ เราร่วมกันเปลี่ยนโลก”

4. แนวทางปฏิบัติงาน

แนวคิดหลัก: “เปลี่ยนขยะให้เป็นคุณค่า เพื่อองค์กร เพื่อโลกของเรา”

การนำขยะกลับมาใช้ใหม่มุ่งให้บุคลากรและผู้ใช้พื้นที่ “คิดก่อนทิ้ง” และพิจารณาว่าวัสดุเหลือใช้สามารถนำกลับมาใช้ซ้ำ ใช้ประโยชน์ หรือแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ได้หรือไม่

ขั้นตอนที่ 1 : แยกให้ถูก

คัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทางก่อนนำไปทิ้ง โดยแยกขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล ขยะทั่วไป และขยะที่ต้องจัดการเป็นพิเศษตามแนวทางของมหาวิทยาลัย

ขั้นตอนที่ 2 : คิดก่อนทิ้ง

ก่อนนำวัสดุไปทิ้ง ให้พิจารณาว่าสิ่งนั้นยังสามารถใช้ต่อ ดัดแปลง หรือส่งต่อให้ผู้อื่นใช้ได้หรือไม่

ขั้นตอนที่ 3 : นำกลับมาใช้ซ้ำ

วัสดุที่ยังมีสภาพดีควรได้รับการพิจารณาให้นำกลับมาใช้ซ้ำ เช่น กระดาษใช้แล้วด้านเดียว กล่องกระดาษบรรจุภัณฑ์ และวัสดุสำนักงานที่ยังใช้งานได้

ขั้นตอนที่ 4 : แปรรูปเป็นของใหม่

วัสดุที่ไม่สามารถใช้ในรูปแบบเดิม แต่ยังสามารถใช้ประโยชน์ได้ ให้พิจารณาแปรรูปหรือส่งเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิล เช่น กระดาษ พลาสติก แก้ว โลหะ และวัสดุอินทรีย์ที่เหมาะสม

ขั้นตอนที่ 5 : เราร่วมกันเปลี่ยนโลก

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกคนในองค์กรในการลด ใช้ซ้ำ คัดแยก และนำวัสดุกลับมาใช้ใหม่เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีและยั่งยืน

5. แผนการตรวจสอบการนำขยะกลับมาใช้ใหม่

รายการตรวจสอบ	**ความถี่**	**แนวทางปฏิบัติ**	**หลักฐาน**
จุดคัดแยกขยะ	ทุกวัน	ตรวจสอบการแยกขยะให้ถูกประเภท	แบบตรวจพื้นที่
ภาชนะรองรับขยะ	ทุกวัน	ตรวจสอบความเพียงพอและความสะอาด	แบบตรวจสอบ
วัสดุรีไซเคิล	รายสัปดาห์	ตรวจสอบและรวบรวมวัสดุที่สามารถรีไซเคิลได้	บันทึกการรวบรวม
วัสดุที่นำกลับมาใช้ซ้ำ	รายเดือน	บันทึกตัวอย่างการนำวัสดุกลับมาใช้	แบบบันทึก
การแปรรูป/รีไซเคิล	ตามรอบ	ตรวจสอบการส่งต่อวัสดุ	หลักฐานการส่งต่อ
เศษอาหาร/ขยะอินทรีย์	ตามรอบ	คัดแยกและนำไปใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสม	บันทึกการจัดการ
สรุปผลการดำเนินงาน	รายปี	สรุปผลและวิเคราะห์การดำเนินงาน	รายงานประจำปี

6. ตัวชี้วัดการดำเนินงาน

- มีการตรวจสอบจุดคัดแยกขยะตามรอบที่กำหนด
- มีการบันทึกการนำวัสดุกลับมาใช้ซ้ำ
- มีการรวบรวมและคัดแยกวัสดุรีไซเคิล
- มีการนำวัสดุเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิลหรือแปรรูป
- มีการดำเนินงานด้านการจัดการเศษอาหารและขยะอินทรีย์
- บุคลากรมีส่วนร่วมในการคัดแยกและลดการเกิดขยะ
- มีการสรุปผลการดำเนินงานและนำผลไปปรับปรุงในปีถัดไป7

7. การติดตามและประเมินผล

ให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการติดตามผลตามรอบที่กำหนด และรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินผลการดำเนินงาน โดยพิจารณา ผลการคัดแยกขยะ ปริมาณหรือจำนวนวัสดุที่นำกลับมาใช้ซ้ำ ผลการนำวัสดุเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิล การมีส่วนร่วมของบุคลากร และข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการดำเนินงาน ผลการประเมินควรนำมาใช้สำหรับ ปรับปรุงแนวทางปฏิบัติงานและแผนการตรวจสอบให้เหมาะสม กับบริบทของวิทยาลัยในปีต่อไป